

Znáte to jméno?

Výročí regionálních osobností na

duben 2017

prof. PhDr. Eduard Maur

Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice

Beneš, Zdeněk - funkcionář ČSTV

* 18. 04. 1932 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Vorlíček, J.: Narozeniny Zdeňka Beneše. Dom. deník, 11, 2002, 22. 4., č. 94, s. 24., Hana, O.: Doplňky Kalendária 2002. Strojopis.

Anotace: Turista a funkcionář ČSTV, podílel se na realizaci řady úspěšných turistických akcí: Chodských non-stop pochodů, Memoriálu Karla Kuneše, tříetapových dálkových pochodů Krajem strážců hranic, denních i nočních orientačních závodů. V roce 1977 se podílel na organizování III. letního srazu turistů ČSR v Domažlicích. V 90. letech řídil práce při budování altánku u České studánky. - 85. výr. narození

Borovský, Jiří Mauricius – děkan

* Dobřany (okr. Plzeň-jih)

+ 01. 04. 1692 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Hana, O.: Vikariát Domažlice, s. 1. Strojopis., Matriční záznam o úmrtí na internetových stránkách projektu Porta fontium (latinsky)., Hana, O.: Čtyři a půl století duchovní správy v Domažlicích. Domažlický deník, 1995, 23. 05., s. 11, fot.

Anotace: Mistr filozofie a svobodných umění. Jako děkan působil v Domažlicích od 16. ledna roku 1679 do 1. dubna roku 1692, tedy do dne své smrti. Pohřben byl v domažlickém děkanském kostele. - 325. výr. úmrtí

Fastr, Jan Křtitel P. - děkan

* 19. 06. 1794 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 04. 04. 1867 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Hana, O.: Významné výročí J. K. Fastera. Dom. deník, 6, 1997, 4. 4., č. 79, s. 11., Hana, O.: Jak je to s rodinou Fastrovou. Dom. deník, 9, 2000, 12. 04., č. 87, s. 16.

Anotace: Ordinován 24. srpna 1818 v Českých Budějovicích. Domažlický děkan a první arcikněz nově zřízeného domažlického arcikněžství. Zdejší duchovní správu vedl jako administrátor od 2. října 1826 do 24. listopadu 1831, jako děkan od 25. listopadu 1831 až do své smrti. Narodil se v domě čp. 3 v Branské ulici a je pohřben na hřbitově U Svatých. Hrob je zachován do dnešní doby. Bratr Jakuba Fastra a bratranec Petra Fastra.
- 150. výr. úmrtí

Halík, Jan - purkmistr

* 13. 04. 1817 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 24. 05. 1894 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Hana, O.: Představitelé města Domažlic, s. 1., Hana, O.: Domažlický purkmistr Jan Halík. Dom. deník, 8, 1999, 28. 5., č. 123, s. 18.

Anotace: Měšťan, mistr jirchářský a majitel domu č. 56 na hlavním domažlickém náměstí. Syn Jana Halíka, měšťana a mistra řeznického a Josefy, rozené Tischlerové. Úřad zastával po čtyři volební období od 14. 11. 1877, kdy jej převzal po Josefu Kreslovi, do 16. 4. 1889. Jeho nástupcem se stal Petr Hana. Pohřben byl do hrobu na dnes již zrušeném hřbitově u sv. Jana Nepomuckého na Týnském předměstí. - 200. výr. narození

Hráský, Jan Vladimír, Ing. - stavební inženýr

* 20. 04. 1857 - Babuly (Ukrajina)

+ 12. 04. 1939 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Holý, J. P.: Zachránil domažlickou pitnou vodu. Dom. deník, 7, 1998, 5. 1., č. 3, s. 12.

Anotace: Spolu s domažlickým rodákem ing. Fr. Prášilem byl navrhovatelem dnešní vltavské kaskády. Zřejmě na jeho popud prováděl v letech 1905-1908 průzkum zaměřený na pitnou vodu v okolí Domažlic. Navrhl podchycení pramenné vody z oblasti Dmouta a Zelenovských rybníků. Je autorem práce z roku 1909 "Studie o vodní otázce v Domažlicích". - 160. výr. narození

Hrubý, Stanislav - hudebník

* 07. 04. 1932 - Srbice (okr. Domažlice)

Místa působení: Praha

Literatura: Špelda, A.: Hudební místopis Domažlicka, s. 89. Plzeň, KKS 1977.

Anotace: Absolvent pražské konzervatoře. Působil v pražském rozhlasovém orchestru, v Moravské filharmonii, byl členem Pražského komorního orchestru bez dirigenta. Zapsal nápěvy písní z okolí Srbic do 8. dílu Chodského zpěvníku J. Jindřicha. - 85. výr. narození

Hudec, Adolf - knihovník

* 04. 06. 1890 - Plzeň (okr. Plzeň-město)
+ 11. 04. 1967 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice, Flossenbürg (Německo)

Literatura: Závacká, V.: Kapitoly z dějin domažlické veřejné knihovny, s. 18. Domažlice, KBN 1985., (jph): Domažlický knihovník. Pravda, 68, 1987, 7. 2., č. 31, příloha, s. 8., Holý, J. P.: Adolf Hudec... Dom. deník, 6, 1997, 26. 5., č. 121, s. 13., Vorlíček, J.: První domažlický knihovník. Dom. deník, 9, 2000, 7. 6., č. 132, s. 16., Holý, J. P.: Rád vzpomínám Adolfa Hudce. Dom. deník, 11, 2002, 15. 4., č. 88, s. 26., obr.

Anotace: První domažlický profesionální knihovník. Do Domažlic přišel jako finanční úředník, oženil se zde s Annou Johánkovou. Postavil si v Hruškově ul. 280 vilku a podnikal pod vl. firmou Avicul (slepičí farma). Byl členem obecního zastupitelstva. Absolvent knihovnických kurzů v Přerově. V Domažlické knihovně působil v letech 1937-1956. Jako čtenáře domažlické knihovny zapsal i Julia Fučíka při jeho pobytu v Chotiměři. V souvislosti s tzv. "Smudkovou aférou" byl A. Hudec zatčen a od roku 1940 do konce roku 1941 byl vězněn v koncentračním táboře Flossenbürg. Zabýval se shromažďováním citátů a ex libris, vlastnil obsáhlou sbírku. - 50. výr. úmrtí

Husník, Jan - malíř

* 1671
+ 05. 04. 1737 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Haubert, J.: Výtvarní umělci Domažlicka v období baroka. In: Výroční zpráva Okresního archivu Domažlice za rok 1980, s. 119. H. Týn, Okresní archiv 1981.

Anotace: Domažlický malíř a měšťan, výtvarně činný v letech 1725 až 1731. Roku 1725 se oženil s Annou Tůmovou. Zemřel na počátku dubna roku 1737 v Domažlicích.
- 280. výr. úmrtí

Karban, Matěj, JUDr. - vládní komisař

* 19. 04. 1907 - Stanětice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Hana, O.: Představitelé města Domažlice, s. 2.

Anotace: Komisař politické správy v Domažlicích. Bydlel na Týnském předměstí čp. 257. Vládním komisařem jmenován po dr. Otakaru Kalandrovi 1. září 1939, v úřadu setrval do 30. března 1940, kdy jej nahradil JUDr. Erich Braun. Syn Matěje Karbana a Marie, rozené Pejsarové. - 110. výr. narození

Koláč, Vojtěch - ředitel měšťanské školy

* 22. 10. 1897 - Kanice (okr. Domažlice)

+ 19. 04. 1942 - Osvětim (Polsko)

Místa působení: Kanice, Nový Hrádek, Osvětim (Polsko)

Literatura: Život za pravdu, fot. příloha. Domažlice, 1949., Internetová databáze Polizeigefängnis Theresienstadt 1940-1945 na stránkách Památníku Terezín., Internetová databáze Evidence válečných hrobů na stránkách Ministerstva obrany ČR.

Anotace: Starosta župy Podkrkonošské-Jiráskovy a ředitel měšťanské školy. Během 2. světové války zapojen do protinacistického odboje. Vězněn gestapem v terezínské Malé pevnosti, dne 14. ledna 1942 odtransportován do Osvětimi. Zahynul v sirných dolech v dubnu téhož roku. Pozn.: Internetová databáze Polizeigefängnis Theresienstadt 1940-1945 uvádí jako místo narození Nový Hrádek. - 75. výr. úmrtí

Kubiček, Jan P., Msgre. - papežský prelát

* 02. 02. 1803 - Postřekov (okr. Domažlice)
+ 30. 04. 1892 - České Budějovice (okr. České Budějovice)

Místa působení: České Budějovice

Literatura: Holý, J. P.: Nezapíral svůj chodský původ. Dom. deník, 6, 1997, 8. 7., č. 157, s. 15., Holý, J. P.: Nezapíral svůj chodský původ. Dom. deník, 12, 2003, 24. 3., č. 70, s. 26.

Anotace: Po bohosloveckých studiích v kněžském semináři v Českých Budějovicích byl 24. 8. 1829 vysvěcen na kněze, poté působil na jihočeském venkově. V lednu r. 1863 byl jmenován kanovníkem českobudějovické katedrální kapituly, v dubnu r. 1884 infulovaným děkanem kapituly, v dubnu 1888 infulovaným proboštem kapituly a v listopadu 1888 papežským prelátem - pronotářem. Byl proslulý hrou na varhany a zpěvem. Sestavil notovaný kancionál a vydal praktickou Varhanickou školu. Byl jedním ze zakladatelů kostelíka sv. Jakuba v Postřekově, ale jeho dostavby v roce 1900 se již nedožil. Dle zápisů v matrice kněží, uložené na českobudějovické konsistoři, se narodil 2. 2. 1803 ve Starém Postřekově. - 125. výr. úmrtí

Kučera, Vladimír - malíř

* 12. 04. 1942 - Brno (okr. Brno-město)
+ 18. 12. 2006 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Roubal, M.: Vladimír Kučera: Krajinář kreslí otisk, který v něm příroda zanechala. Dom. deník, 12, 2003, 15. 11., č. 268, s. 13., fot., Holý, J. P.: Loučení s citlivým malířem chodské krajiny. Domažlický zpravodaj, 29, 2007, č. 2., s. 14., Holý, J. P.: Ještě k výstavě domažlického výtvarníka... Zpravodaj města H. Týn, 2004, č. 11, s. 12.

Anotace: Vystudoval Univerzitu J. E. Purkyně, jako učitel působil na jižní Moravě a na Českomoravské vysočině. Na počátku 80. let přednášel na brněnské Pedagogické fakultě na katedrách pedagogiky a výtvarné výchovy. Věnoval se krajinomalbě. Svá díla vystavoval v Praze, Velkém Meziříčí a Havířově. Od roku 1987 žil v Domažlicích a vyučoval na Obchodní akademii. V roce 2003 uskutečněna výstava jeho obrazů v penzionu Baldovská 637. - 75. výr. narození

Lupáč z Hlaváčova, Prokop - básník

* 1530 - Praha (okr. Hlavní město Praha)
+ 04. 04. 1587 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Praha, Domažlice

Literatura: Rukověť humanistického básnictví. 3, s. 219. P., Academia 1969., Kubů, N.: Historické kalendáře v českém humanistickém dějepisectví. Historický obzor, 3, 1992, č. 10, s. 286., Strér, B.: Erbovní rodiny v Domažlicích, s. 17. Domažlice, nákladem Městského muzea 1937., Renesanční poezie, s. 140. P., Academia 1975., Kumpera, J.: Osobnosti a západní Čechy. Plzeň, Ševčík 2005, s. 320.

Anotace: Narodil se v Praze kolem roku 1530. Majestátem z roku 1562 získal erb a přídomek z Hlaváčova. V letech 1566-1567 byl děkanem filozofické fakulty na pražské univerzitě, do roku 1569 zastával místo profesora. Z neznámých důvodů opustil Prahu a odešel do Domažlic, kde působil nejprve jako radní písař, později zasedal v městské radě jako radní a konšel. Oženil se v roce 1574 s Dorotou, vdovou po Martinu Budychiovi Žateckém, bývalém správci školy a pak měšťanu domažlickém. Koupí dvora Lvíkovského a jiných nemovitostí nabyt značného jmění. Pochován byl v děkanském chrámu, kde stál jeho náhrobek až do roku 1708. Vlastní děti neměl, dědictví po něm připadlo jeho pastorkovi Jakubu Budychiovi Žateckému. Měl velké zásluhy o správu obecních věcí, díky jemu získaly Domažlice r. 1584 správcovství nad Chody. Do doby jeho pobytu v Domažlicích spadá jeho nejvyzrálejší tvůrčí období. Zasloužil se také o vybudování rozsáhlé knihovny v Domažlicích. Roku 1584 dokončil Kalendář historický, latinsky psaný chronologický přehled událostí českých dějin, sestavený podle kalendářních dnů každého měsíce. Důraz kladl na záznamy literárně historické, uvedeny jsou podrobné údaje o humanistech a známých osobnostech té doby. Text byl prokládán veršovanými výňatky. Z toho díla vycházel při novém zpracování svého Kalendáře historického (1590) Daniel Adam z Veveslavína. Dalším Lupáčovým dílem, které bylo vydané rovněž r. 1584, byla Historie o císaři Karlovi, toho jména Čtvrtém, králi Českém, kde byl na konci připojen seznam českých panovníků od Přemysla po Rudolfa II. Psal česky i latinsky. Sám si zřejmě nejvíce zakládal na svých básnických interpretacích bible a jiných náboženských textů. Dílo Precationes evangelicae - Nedělní modlitby (1577) obsahuje 60 oddílů nedělních a svátečních, uvnitř oddílu se nejprve udává příslušná neděle, poté následuje obsah evangelia. Metricky je užito elegické distichon, hexametry a jamby. - 430. výr. *úmrtí*

Macková, Anna - malířka

* 13. 04. 1887 - Studeňany (okr. Jičín)
+ 04. 05. 1969 - Nová Paka (okr. Jičín)

Místa působení: Domažlice, Praha

Literatura: Toman, P.: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. 3, s. 54. P., Rudolf Ryšavý 1950., Kunc, K.: Kdy zemřeli? 1967-1970, s. 125. P., SK ČSR 1970.

Anotace: Malířka a grafička v Praze-Vršovicích. Studovala na všeobecné škole kreslení a dále malování pro dámy na Umělecko-průmyslové škole v Praze. Grafičky se učila soukromě. Vydala řadu cyklů barevných dřevorytů. Mimo jiné i cyklus Domažlice a z Českých krajů. Její technika barevného dřevorytu má mnoho společného s Josefem Váchalem, se kterým se seznámila na počátku 30. let a po jehož boku pak prožila další život. V roce 1940 se s ním přestěhovala do svého rodiště. - 130. výr. narození

Maerz, Antonín P. - děkan

* 15. 02. 1859 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 15. 04. 1917 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice, Kdyně, Tannaberg u Všerub, Kašperské Hory

Literatura: Hana, O.: Domažlický děkan P. Antonín Maerz. Domažlické noviny, 3, 1994, 18. 2., č. 7, s. 4., Hana, O.: Výročí úmrtí dom. děkana P. A. Maerze. Dom. deník, 1997, 15. 4., č. 88, s. 15., Kalendárium osobností západních Čech na rok 1999, s. 24. Plzeň, SVK 1998.

Anotace: Narodil se v rodině domažlického měšťana a mistra krejčovského Norberta Maerze. Matka Josefa rozená Weberová pocházela z Vodní ulice č. 11. Byl jedním z prvních maturantů domažlického gymnázia, poté studoval bohosloví na bohosloveckém učilišti v Českých Budějovicích, kde 16. července 1883 přijal kněžské svěcení. Působil v Kašperských Horách, Kdyni, na Tannabergu. Děkanem v Domažlicích byl zvolen 24. října 1900. Jeho zásluhou byly obnoveny malby v děkanském kostele, provedena restaurace kostela U Svatých. Byl známý svojí lidumilností, měl také zásluhy o město. Jako děkan působil až do své smrti. - 100. výr. úmrtí

Maur, Eduard, prof., PhDr., CSc. - historik

* 01. 04. 1937 - Plzeň (okr. Plzeň-město)

Místa působení: Praha, Plzeň, Chodsko

Literatura: Hofmann, G.: K šedesátinám PhDr. Eduarda Maura, CSc. In: Minulostí západočeského kraje. Č. 33, s. 205-209. Plzeň, Albis international 1998., Holý, J. P.: Eduard Maur a Chodsko. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 10. 04., č. 84, s. 18., Internetová encyklopedie Wikipedia, heslo Eduard Maur.

Anotace: Narodil se v rodině učitele dějepisu, který byl znalcem historie, zvláště Chodska. Po vystudování jedenáctileté střední školy absolvoval FF Univerzity Karlovy v Praze, kterou v roce 1960 ukončil jako promovaný historik v oboru dějepis a čeština. Po ukončení základní vojenské služby nastoupil na své katedře jako asistent. Roku 1968 obhájil disertační práci a byl prohlášen doktorem filozofie. Kandidátskou práci obhájil v roce 1977, roku 1990 se stal docentem a na prahu šedesátky univerzitním profesorem. Vědecká činnost je mimo jiné zaměřena na dějiny Chodů a Chodska - z pohledu formování historického vědomí. Ve svých studiích opravil a na správnou míru uvedl některá chybná či nepřesná tvrzení a odpověděl na otázku, proč právě Chodsko a chodská rebelie vstoupily v moderní době tak významně do všeobecného povědomí. Autor studií Chodové - historie a historická tradice, Kozina a Lomikar, K předhistorii Obrazů z okolí domažlického, "Polská" teorie o původu Chodů. - 80. výr. narození

Maurer, Josef - předseda Spolku občanů německé národnosti

* 17. 04. 1932 - Zámělíč (okr. Domažlice)

+ 19. 03. 2004 - Neutraubling (Německo)

Místa působení: Horšovský Týn

Literatura: Vzpomínáme. Zpravodaj města Horšovský Týn, 2004, č. 6, s. 7., fot., Žili v Horšovském Týně 2, s. 73-74. Horšovský Týn: Město Horšovský Týn, 2012.

Anotace: Narodil v obci Zámělíč na Domažlicku, v roce 1946 byl s rodinou odsunut do Bavorska. Poté vystudoval pozemní stavitelství a již roku 1966 vlastnil projekční kancelář. Po pádu Železné opony se stal předsedou Spolku občanů německé národnosti (1993-2001), velmi přispěl ke zlepšení vzájemného porozumění mezi Čechy a sudetskými Němci. Také inicioval pravidelná setkání občanů německé národnosti v Horšovském Týně. Zemřel v březnu roku 2004 po těžké nemoci. - 85. výr. narození

Mejchar, Bořivoj, prof., MUDr., CSc. - stomatolog

* 03. 04. 1922 - Pocinovice (okr. Domažlice)

Místa působení: Plzeň

Literatura: (jph): Rodák z Pocinovic. Pravda, roč. 68, 1987, 27. 06., č. 148, příloha, s. 8., (red): K devadesátinám prof. MUDr. B. Mejchara, CSc. In: Facultas nostra / Zpravodaj LF UK v Plzni, 2012, červenec-srpen, č. 120-121, s. 20-21. Dostupné online.

Anotace: Rodák z Pocinovic, absolvent domažlického gymnázia (1941). Poválečné studium na Lékařské fakultě v Plzni ukončil promocí v roce 1952, o tři roky později se stal odborným asistentem na Stomatologické klinice plzeňské fakultní nemocnice. V letech 1969 až 1989 přednostou kliniky, roku 1979 jmenován univerzitním profesorem. Odborně se zaměřoval zejména na obor parodontologie a další onemocnění ústní sliznice, významná byla také jeho přednášková a publikační činnost. Držitel ocenění Zasloužilý lékař (1976), diplomu Za zásluhy o rozvoj stomatologie (2000) nebo čestného členství České parodontologické společnosti (2012). - 95. výr. narození

Michalíček, Karel - dudák

* 04. 08. 1893 - Unhošť (okr. Kladno)

+ 01. 04. 1937 - Praha-Košíře (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha, Kladno, Domažlicko

Literatura: Národní osvobození, 3. 4. 1937, s. 3., Internetové stránky Archivu výtvarného umění - informační systém abART, heslo Karel Michalíček.

Anotace: Absolvent kladenského reálného gymnázia a učitelského kurzu v Praze. Hrál na několik hudebních nástrojů, proslavil se ale zejména hrou na dudy. Jeho dudy zněly i v Národním divadle v divadelní inscenaci Jánošík. Od roku 1916 spolupřádal na venkově besedy o staročeských hudebních nástrojích s herními ukázkami. Jako malíř se zaměřoval na portréty významných osobností českých dějin. - 80. výr. úmrtí

Milota, Albert, prof., JUDr. - rektor University Komenského v Bratislavě

* 08. 04. 1877 - Lochovice (okr. Beroun)
+ 22. 12. 1940 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Domažlice, Bratislava (Slovensko), Praha

Literatura: Holý, J. P.: Profesor A. Milota byl vynikající český právník. Dom. deník, 13, 2004, 4. 2., č. 29, s. 10., Holý, J. P.: Domažlice daly národu vynikající právníky. Domažlický zpravodaj, 29, 2007, č. 6, s. 18.

Anotace: Otec Tomáš, syn pekaře a měšťana Václava Miloty a Barbory Halíkové, byl vrchním oficiálem rakouských státních drah a v době narození syna Alberta působil ve Zdicích. Mládí a studentská léta Albert prožil v Domažlicích, kde roku 1885 maturoval. Vystudoval právo na vídeňské a pražské univerzitě, po dosažení doktorátu působil mezi lety 1900 a 1919 jako okresní soudce v Domažlicích. Roku 1904 se oženil s dcerou domažlického uměleckého architekta Ing. Františka Peka Aloisíí. Od podzimu r. 1919 působil jako přednosta trestně - legislativního odboru na novém ministerstvu spravedlnosti. V roce 1922 nastupuje do Bratislavy jako spoluzakladatel University Komenského, byl i děkanem právnické fakulty a později rektorem. Napsal velkou řadu odborných prací, věnovaných zejména kriminalitě a zneužívání dětí a mládeže, některé ve slovenštině, maďarštině, němčině a ruštině. Po nuceném odchodu ze Slovenska na začátku 2. světové války působil jako profesor trestního práva na Univerzitě Karlově v Praze. Jeho nejmladší sestra Jindřiška se provdala za spisovatele Jana Vrhu. Jako místo narození jsou uváděny Lochovice u Hořovic, kam Zdice katastrálně spadaly. Je pohřben na domažlickém hřbitově.
- 140. výr. narození

Mykiš, Abund - hudební skladatel

* 1733 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 09. 04. 1782 - Štýrský Hradec (Rakousko)

Místa působení: Vídeň (Rakousko), Štýrský Hradec (Rakousko)

Literatura: Špelda, A.: Hudební místopis Domažlicka, s. 11. Plzeň, KKS 1977.

Anotace: Byl žákem J. Haydna v kompozici. Působil jako ředitel kůru ve Vídni a Štýrském Hradci. Některé z jeho chrámových skladeb se rozšířily i do Polska. - 235. výr. úmrtí

Odvlčení zvonů Němci (Staňkov, 02. 04. 1942)

- 02. 04. 1942 - Staňkov (okr. Domažlice)

Literatura: Staňkovsko, 2001, č. 34, s. 4.

Anotace: Psaná informace o odvlčení staňkovských zvonů pro zbrojní účely pochází od Emanuela Kubla, úředníka státních drah. V několika svazcích popsal události 30. - 50. let 20. století a to včetně let válečných, kdy bylo zakázáno vést oficiální kroniky.
- 75. výr. události

Pelnář, Jan - ministr vnitra ČSSR

* 24. 04. 1911 - Mrákov (okr. Domažlice)

+ 23. 04. 1982 - Plzeň (okr. Plzeň-město)

Místa působení: Domažlice, Plzeň, Mrákov

Literatura: Pelnář, J.: Vznik a počáteční činnost ONV v Domažlicích. In: Výroční zpráva OA 1979, s. 111. Domažlice, OA 1979., Vorlíček, J.: Výročí Jana Pelnáře. Dom. deník, 10, 2001, 23. 4., č. 95, s. 26., Hana, O.: Doplnky Kalendária 2001. Strojopis., Vorlíček, J.: Výročí Jana Pelnáře. Dom. deník, 11, 2002, 18. 4., č. 91, s. 17., Hana, O.: Doplnky Kalendária 2006., Časopis paměť a dějiny, č. 1/2007.

Anotace: Vyučil se zedníkem. Před válkou pracoval na různých stavbách v Domažlicích a v Plzni. Do KSČ vstoupil v roce 1945. V květnu 1945 se stal členem revolučního ONV v Domažlicích a členem jeho rady. Po volbách roku 1946 zůstal členem rady a řídil referát pro osídlování. V září 1947 byl zvolen předsedou ONV v Domažlicích. Dne 1. února 1948 odešel na KNV v Plzni, kde pracoval jako vyživovací referent. V roce 1954 byl zvolen předsedou KNV. Tuto funkci zastával až do konce srpna 1968. Od 31. srpna 1968 ministrem vnitra ČSSR, od 1. ledna 1969 do 28. ledna 1970 ministrem Federálního ministerstva vnitra. V dubnu 1971 odešel do důchodu. Podílel se na postavení a otevření mrákovské Základní devítileté školy. Jako důchodce se do Mrákova vrátil, pracoval jako stavbyvedoucí i jako zedník při stavbě sdruženého objektu, kde jsou byty pro učitele, obecní úřad a pošta. Podílel se i na stavbě sportovního areálu s fotbalovým a volejbalovým hřištěm, koupalištěm a saunou, tribunou, klubovny, prodejny a knihovnou. Se svou stavební partou převážně důchodců pomáhal také při stavbě bytových jednotek pro členy JZD.
- 35. výr. úmrtí

Požár Horšovského Týna roku 1547 (Horšovský Týn, 13. 04. 1547)

- 13. 04. 1547 - Horšovský Týn (okr. Domažlice)

Literatura: Bretlová, M.: Požáry v Horšovském Týně. Zpravodaj města H. Týn, 2003, 07, č. 7, s. 11.

Anotace: Zpráva o požáru z roku 1547 patří mezi vůbec nejstarší dochované informace o Horšovském Týně a je zapsána v Knize pamětihodností města, která poměrně podrobně zachycuje všechny důležité události z let 1539-1768. Dne 13. dubna 1547 v 18 hodin vypukl oheň v městské sladovně a velmi rychle zachvátil zámek, celé předměstí pod zámkem, nazývané někdy také "Na Božeži", a kromě toho i panský dvůr, který vyhořel "do gruntu". Při požáru přišlo o život nejméně 20 osob (13 žen a 7 mužů). Další velké požáry byly zaznamenány v roce 1559 a 1574. - 470. výr. události

Rozsypal, Antonín, JUDr. - zemský prezident Podkarpatské Rusi

* 07. 09. 1866 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 30. 04. 1937 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Kolín, Kladno, Praha, Podkarpatská Rus (Ukrajina)

Literatura: Národní politika, roč. 55, 1937, 01. 05., č. 120, s. 3, fot., On-line databáze autorit Středočeské vědecké knihovny v Kladně.

Anotace: Absolvent domažlického gymnázia, právního vzdělání se mu dostalo na univerzitách v Praze, Vídni a Záhřebu. Působil na okresních hejtmanstvích v nejrůznějších místech země, v roce 1923 jmenován viceguvernérem Podkarpatské Rusi. Mezi roky 1928-1937 ve funkci zemského prezidenta Podkarpatské Rusi. - 80. výr. úmrtí

Skalová, Hana - učitelka

* 20. 04. 1897 - Strunkovice nad Blanicí (okr. Prachatice)

+ 27. 07. 1965 - Písek (okr. Písek)

Místa působení: Domažlice, Koloveč, Písek, Terezín (okr. Litoměřice)

Literatura: Výběr významných výročí roku 1992, s. 20. Plzeň, SVK 1991., (vor): Hana Skalová. Dom. deník, 1997, 17. 04., č. 90, s. 11., Vorlíček, J.: Výročí Hany Skalové. Dom. deník, 11, 2002, 17. 4., č. 90, s. 17.

Anotace: Na počátku učitelské dráhy vystřídala řadu krátkodobých působišť, v letech 1931-1942 učila v Domažlicích, poté v Kolovči. Koncem září 1943 ji v Písku přímo z vyučovací hodiny odvedlo gestapo. Prošla řadou koncentračních táborů, byla jednou z posledních žen, které opouštěly Terezín. Ze zdravotních důvodů odešla po osvobození do důchodu. Do roku 1958 ho trávila v Domažlicích, poté se odstěhovala do Písku. Jako důchodkyně začala intenzivně vědecky pracovat, překládala z polštiny a z ruštiny. Proslavila se zejména překlady ze staroruštiny - zmiňme Tři zpěvy staroruské a Dopisy Ivana Hrozného. Posledních dvanáct let života věnovala studiu dějin vymřelých polabských Slovanů. Autorka eposu Píseň o veliké bolesti a slávě, věnovanému čsl. legionářům.

- 120. výr. narození

Solfronk, Jan - starosta Domažlic

* 18. 04. 1862 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 19. 09. 1940 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Hana, O.: Představitelé města Domažlice, s. 2., Hana, O.: Domažlický starosta Jan Solfronk odešel ze světa před šedesáti lety. Dom. deník, 9, 2000, 20. 9., č. 120, s. 19.

Anotace: Mistr cukrářský a majitel domu čp. 133 na náměstí. Byl zvolen za stranu Živnostensko-obchodní středostavovskou. Do funkce nastoupil po Ludvíku Milotovi 15. května 1925 a setrval v ní do 7. června 1929, kdy jej vystřídal Václav Pavlík. Za jeho působení se město značně rozšiřovalo, byl vystavěn úřední dům na Týnském předměstí, nová kasárna a byla zahájena výstavba nového vodovodu. Působil dlouho v městském zastupitelstvu i radě, pracoval v dozorčí radě záložny, byl náměstkem starosty Okresní nemocenské pojišťovny, zasloužilým členem Sokola a hasičského sboru. Syn Jana Solfronka, měšťana a mistra řeznického a Magdaleny, rozené Vítkové. - 155. výr. narození

Steinbach, Peter, Msgre. - děkan

* 27. 12. 1843 - Křakov (okr. Domažlice)
+ 17. 04. 1917 - Hostouň (okr. Domažlice)

Místa působení: Hostouň

Literatura: Stippler, S.: Hostouň, s. 142. Tønning, Der Andere Verlag c2008.

Anotace: Na kněze vysvěcen 19. července 1868. Do roku 1869 činný jako kaplan v Meclově, poté působí v duchovní správě v Bukovci, která je v tu dobu jazykově smíšená. Od roku 1872 do roku 1875 vykonává úřad zámeckého kaplana v Čečovicích a poté působí jako farář v Hoře Svatého Václava. Dne 16. srpna 1885 přejímá úřad hostouňského děkana. Od roku 1891 je nejprve sekretářem a konečně od roku 1900 vikářem hostouňského vikariátu. Roku 1909 je jmenován papežským čestným kaplanem (Monsignore). V roce 1915 se vzdává úřadu vikáře. S téměř 32 lety služby je Steinbach nejdéle působícím děkanem v Hostouni. Dne 17. dubna 1917 zde umírá na následky zápalu plic. Podle svého přání je pochován ve svém rodišti Křakově. Je autorem záznamů o hostouňské farnosti.
- 100. výr. úmrtí

Stuchl, Vladimír, PhDr. - básník

* 18. 04. 1922 - Hradešice (okr. Klatovy)
+ 04. 04. 1990 - Volyně (okr. Strakonice)

Místa působení: Praha, Pačejov (okr. Klatovy), Chodsko

Literatura: Kalendárium osobností západních Čech na rok 2002, s. 57. Plzeň: SVK, 2001.

Anotace: Absolvent Univerzity Karlovy, literární vědec, autor odborných článků a poezie. Některé z básní jsou věnované Chodsku. Působil také jako překladatel z anglického jazyka.
- 95. výr. narození

Svačina, Vojtěch - mlynář

- * 23. 04. 1897 - Hříchovice (okr. Domažlice)
- + 06. 04. 1944 - Praha-Pankrác (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Havlovice (okr. Domažlice)

Literatura: Pamětní kniha obce Újezd 1850-1977 na internetových stránkách projektu Porta fontium, s. 81, 82., Rejstřík odsouzených k smrti na oddělení II A pankrácké věznice (5. 4. 1943 – 21. 4. 1945) na internetových stránkách Ústavu pro studium totalitních režimů., Internetové stránky Spolku pro vojenská pietní místa, heslo Vojtěch Svačina.

Anotace: Provozovatel havlovického mlýna, ve kterém umožňoval obyvatelům z okolních obcí mletí obilí nad úřední limity, jež byly pro výživové potřeby nedostatečné. Zatčen na udání, odsouzen k trestu smrti. Popraven v odpoledních hodinách 6. dubna 1944 v Praze na Pankráci, v nechvalně proslulé pankrácké sekyrárně. Jeho jméno je uvedeno na pomníku obětem 1. a 2. světové války v centru obce Havlovice. - 120. výr. narození

Sysel, Vladislav, Msgre. - vikář

- * 30. 04. 1922 - Loučim (okr. Domažlice)

Místa působení: Klatovy, Bezděkov, Domažlice

Literatura: Vorlíček, J.: Osmdesátiny faráře Vladislava Sysla. Dom. deník, 11, 2002, 15. 5., č. 112, s. 17, fot., Internetová encyklopedie Wikipedia, heslo Vladislav Sysel., Bauerová, H.: Čtyřicet let nesměl dělat kněze. Týdeník Domažlicko, roč. 25, 2015, 10. 06., č. 23, s. 3, fot.

Anotace: Pocházel z dvanácti dětí. Obecnou školu absolvoval v Loučimi, gymnázium v Domažlicích. Vstoupil do semináře v Praze, v letech 1943-1944 totálně nasazen v Berlíně, kde prožil nejtěžší letecké útoky spojenců. Roku 1949 byl vysvěcen. Jmenován kaplanem v Kralovicích, ale brzy byl zatčen, obžalován komunisty z údajné velezrady a odsouzen k 12 letům vězení. Na amnestii byl v roce 1960 propuštěn a poté pracoval krátce na státním statku v Koutě na Šumavě, posléze ve kdyňských strojárnách. V roce 1983 odešel do důchodu, roku 1989 se opět začal věnovat duchovní práci. Pravidelně organizuje poutě do Nových Kostelů. U příležitosti osmdesátin mu bylo uděleno čestné občanství Bezděkova. - 95. výr. narození

Šanda, Dominik - děkan

* 04. 08. 1880 - Černoves (okr. Prachatice)
+ 20. 04. 1937 - Poběžovice (okr. Domažlice)

Místa působení: Poběžovice, Šitboř, Pivoň

Literatura: Špačková, M.: Kdo byl Dominik Šanda? Poběžovicko, 2007, č. 5, s. 3., Holý, J. P.: Páter Dominik Šanda... Poběžovicko, 2010, č. 11, s. 3.

Anotace: V roce 1900 maturoval v Českých Budějovicích, roku 1905 byl vysvěcen a pak již byl celý jeho život spojen s Poběžovickem. V Poběžovicích působil jako kaplan, několik let prožil v Šitboři a na Pivoni. Od roku 1916 až do své smrti v roce 1937 byl poběžovickým děkanem a farářem. Jeho pomník s německým nápisem byl opraven péčí Občanského sdružení Dobrohost v roce 2007. - 80. výr. úmrtí

Šeffner, Antonín - malíř

* 02. 04. 1887 - Spálené Poříčí (okr. Plzeň-jih)
+ 10. 08. 1930 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Toman, P.: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. 2, s. 525. P., R. Ryšavý 1950., Holý, J. P.: Výročí bytostného romantika Šeffnera. Dom. deník, 11, 2002, 18. 4., č. 91, s. 17.

Anotace: Vystudoval učitelský ústav v Plzni. Působil jako malíř a učitel v Domažlicích, kde se i oženil. Vzdělával se soukromě u malířů Veliška v Plzni, u Paroubka v Domažlicích, Kalvody v Běhařově. V roce 1927 byla v Domažlicích uspořádána z jeho prací výstava, posmrtně pak v Plzni roku 1931. Autor obrazů: V slunci, Čerchov, Stará Chalupa, Ulička v Domažlicích. Vedle krajin maloval i portréty. Pozn.: Kalendárium osobností západních Čech na rok 2000 uvádí datum úmrtí 19. srpna 1930. - 130. výr. narození

Štáhl, Josef - funkcionář Sociální demokracie

- * 12. 04. 1901 - Krchleby (okr. Domažlice)
- + 01. 04. 1937 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Holýšov

Literatura: Janeček, J.: Šedesát let od úmrtí J. Štáhla. Dom. deník, 6, 1997, 26. 03., č. 72, s. 12., Poslední, V.: Vzpomínky na s. Josefa Štáhla. In: Z Chodského hradu 1987, s. 49-54. Dom., MCH 1987., Foistová, A.: V Holýšově udělili čestná občanství. Dom. deník, 7, 1998, 13. 5., č. 110, s. 11., Cibulková, M.: Čestní občané in memoriam. Domažlicko, 8, 1998, 17. 6., č. 24, s. 5., Poslední, V.: Návrh čestného občanství in memoriam. Dom. deník, 1998, 30. 6., č. 151, s. 13., Kovács, M.: Udělení čestného občanství. Holýšovák, 1998, č. 3, s. 1., Fišer, J.: Josef Štáhl. Holýšovský zpravodaj, 9, 2007, č. 48, s. 13.

Anotace: Pocházel z Krchleb, později se přestěhoval do Holýšova. Pracoval jako dělník v holýšovské sklárně a zastupoval českou menšinu v obecním zastupitelstvu v Holýšově. Byl také předsedou skupiny Svazu sklářských dělníků, předsedou dělnického závodního výboru ve sklárně, důvěrníkem Okresní odborové rady. Sedm let byl náčelníkem 40. okresu DTJ-oblasti Nýřanska, do které spadal i Holýšov a Staňkov. Jako aktivní cvičitel se podílel na rozvoji tělovýchovy v Holýšově. Stal se členem obecního zastupitelstva za Sociálně-demokratickou stranu. Publikoval v Nové době a v časopise Jarost. Zemřel po těžké nemoci ve Všeobecné nemocnici v Praze. Pohřben je na holýšovském hřbitově. Dne 11. 5. 1998 schválilo zastupitelstvo návrh městské rady na udělení čestného občanství města Holýšova in memoriam. - 80. výr. úmrtí

Tramba, Jan - malíř

- * 05. 09. 1920 - Kdyně (okr. Domažlice)
- + 29. 04. 2002 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Beroun, Norimberk (Německo), Kdyně

Literatura: Holý, J. P.: Odešel malíř Jan Tramba. Dom. deník, 11, 2002, 17. 7., č. 164, s. 16.

Anotace: Narodil se jako syn majitele krejčovského závodu, který vedl již jeho děd. Své obrázky poprvé vystavoval jako student domažlického gymnázia. Po vyučení v Plzni odešel do Norimberka, kde pracoval na poště a věnoval se studiu malířství. Od roku 1946 působil Tramba v Berouně. Pravidelně vystavoval v městské galerii, zúčastnil se přibližně čtyřiceti výstav. Po úmrtí manželky se vrátil do Kdyně. Některá svá díla věnoval knihovně a informačnímu středisku. - 15. výr. úmrtí

Trefná, Emilie, RNDr. - malířka

- * 26. 06. 1914 - Domažlice (okr. Domažlice)
- + 30. 04. 1992 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Domažlice, Praha, Hořovice

Literatura: Toman, P.: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. 2, s. 604. P., R. Ryšavý 1950., Holý, J. P.: Vděčná připomínka domažlické malířky. Domažlický deník, 13, 2004, 5. 10., 232, s. 12., On-line databáze autorit Národní knihovny ČR, heslo Trefná, Emilie.

Anotace: Základy v malbě získala u svého otce Jana Trefného, profesora domažlického gymnázia. Absolvovala studium na Vysokém učení technickém v Praze, autorkou prací z oboru klimatologie a kartografie. Působila v Hořovicích. Ve své umělecké tvorbě se zaměřovala zejména na krajiny a zátíší. - 25. výr. úmrtí

Vebr, Martin - příslušník čsl. zahraniční armády

- * 15. 04. 1907 - Újezd (okr. Domažlice)
- + podzim 1944 - Dukla (Polsko)

Místa působení: Újezd, SSSR, Polsko

Literatura: Život za pravdu, fot. příloha. Domažlice, 1949., Internetové stránky Spolku pro vojenská pietní místa, heslo Martin Vebr.

Anotace: Narodil se v Újezdě u Domažlic. O Velikonocích roku 1939 tajně odešel z domova, později se dostal do Sovětského svazu, kde vstoupil do naší zahraniční armády. Padl během Karpatsko-dukelské operace. Jeho jméno je uvedeno na pomníku obětem 1. a 2. světové války v obci Újezd. - 110. výr. narození

Velhartický, Adolf - básník

* 09. 05. 1882 - Horšovský Týn (okr. Domažlice)

+ 13. 04. 1932 - Tábor (okr. Tábor)

Místa působení: Horšovský Týn

Literatura: Výběr významných výročí roku 1992, s. 21. Plzeň, SVK 1991., Holý, J. P.: Básník a spisovatel A. Velhartický. Dom. deník, 6, 1997, 22. 5., č. 118, s. 13., Holý, J. P.: Básník, spisovatel a dramatik. Dom. deník, 11, 2002, 22. 5., č. 118, s. 18., Kalendárium osobností západních Čech na rok 2002, s. 67. Plzeň, SVK 2001., Holý, J. P.: Náš rodák-básník Adolf Velhartický. Zpravodaj města H. Týn, 2002, č. 6, s. 4., Gryc, S., Kuneš, V., Thomayer, L.: Žili v Horšovském Týně, s. 60. Město H. Týn 2002.

Anotace: Vlastním jménem Adolf Tomáš Waldmann. Úředník, beletrista, překladatel z francouzštiny a italštiny. Patřil k nejplodnějším autorům své doby. Rozsah jeho díla, široký záběr, tematika a nakonec i jeho básnický pseudonym nás nenechává na pochybách, že jeho uměleckým vzorem byl Jaroslav Vrchlický. On sám se však pokládal za pokračovatele Julia Zeyera. Psal básně, prozaická díla, ve své době slavily úspěch jeho dramata s historickými náměty (např. Kateřina z Lichtenburka, Konopišťský pán). K dobovému úspěchu jeho dramatických děl zřejmě přispělo i přátelství s dramatikem, režisérem a tehdejším šéfem činohry Národního divadla Karlem Hugo Hilarem, se kterým společně založili umělecký časopis Moderní život. Velhartický dále publikoval ve Světozoru a Lumíru. Významná je i jeho překladatelská činnost, zejména překlady z francouzštiny a italštiny (např. A. France, G. Flaubert, G. d'Annunzio). Pozn.: Podle Kalendária osobností západních Čech na rok 2002 zemřel v Soběslavi. - 85. výr. úmrtí

Vojtěch, sv. - biskup

* cca 956

+ 23. 04. 997 - Sambie (poloostrov, Rusko)

Místa působení: Libice, Milavče, Prusko (historické území, střední Evropa)

Literatura: Kalendárium osobností západních Čech na rok 2002, s. 60. Plzeň, SVK 2001.,
Internetová encyklopedie Wikipedie, heslo sv. Vojtěch.

Anotace: Svatý Vojtěch (v zahraniční literatuře označovaný birmovacím jménem Adalbert) byl druhý pražský biskup, mučedník a světec. Pocházel z rodu Slavníkovců, kteří sídlili na hradě Libici. Jako biskup stál u rozvoje domácího latinského písemnictví, zároveň se však snažil respektovat staroslověnskou kulturní tradici. Jeho působení bylo komplikováno krizí českého státu, která se mimo jiné projevovala i rostoucími spory mezi Přemyslovci a Slavníkovci. Zemřel mučednickou smrtí při misi u pohanských Prusů, kam odešel pro trvalé nepřátelství, kterého se mu dostávalo od velmožů a části duchovenstva na domovské půdě. Při svém prvním návratu do Čech (roku 992) se zastavil v obci Milavče na Domažlicku. Zde je pak od doby baroka dokumentována živá vojtěšská tradice (kostel, kaple, ke svatému Vojtěchovi se váže i lidová pověst). - 1020. výr. úmrtí

Weber, Josef - ředitel gymnázia

* 09. 08. 1840 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 22. 04. 1917 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Kalendárium osobností západních Čech na rok 1995, s. 64. Plzeň, SVK 1994.

Anotace: Původně působil v Praze na stavovské univerzitě, kde přednášel matematiku a fyziku. Po založení domažlického gymnázia se stal jeho pedagogem a prvním ředitelem (1871-1880). - 100. výr. úmrtí

Znáte to jméno?

Výročí regionálních osobností Domažlicka na měsíc duben 2017

Sestavil: Petr Vecka

Odp. red.: Bc. Lenka Schirová

Domažlice, Městská knihovna Boženy Němcové 2017. Nestránkováno, 7 výtisků

Tisk: Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice